

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ประเภท การศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Study) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และคณะกรรมการประจำคณะวิศวกรรม ในวิทยาลัยครูในเขตภาคใต้ อันได้แก่ วิทยาลัยครู นครปฐม วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง วิทยาลัยครูกาญจนบุรี วิทยาลัยครูเพชรบุรี วิทยาลัยครู สุราษฎร์ธานี วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช วิทยาลัยครูสงขลา วิทยาลัยครูภูเก็ต และวิทยาลัย ครูยะลา พบตอบหาทางดำเนินการทำนุบำรุงวัฒนธรรมของชาติวิทยาลัยครูดังกล่าวได้ดำเนินการ บทบาททางคานามากน้อยเพียงใด มีลักษณะการดำเนินงานและมีอุปสรรคมีเหตุอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อการจัดสร้างงบประมาณ การจัดหลักสูตร และการจัดกิจกรรมนักศึกษาจะได้มีความสอดคล้อง และตรงตามนโยบายทางคานวัฒนธรรมของชาติ

ในหน้วิจัยจะกล่าวถึงวิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับ ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวม ข้อมูล และวิธีดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การศึกษาคนความเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้ดำเนินการวิจัยได้ ดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังต่อไปนี้

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การทดลองใช้เครื่องมือ
4. การรวบรวมข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แหล่งข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในวิทยาลัยครู ทั้ง 9 แห่ง คือ วิทยาลัยครูนครปฐม วิทยาลัยครูกาญจนบุรี วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง วิทยาลัยครูเพชรบุรี วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช วิทยาลัยครูสงขลา วิทยาลัยครูภูเก็ต และวิทยาลัยครูระยอง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ ได้แก่

1. กลุ่มผู้บริหารทางคานาวิชาการของวิทยาลัยครูแต่ละแห่ง ทั้งระดับ หัวหน้าคณะขึ้นไป ได้แก่ หัวหน้าคณะวิชาและคณบดี และสังคมศาสตร์ หัวหน้าคณะวิชา-วิทยาลัยครู หัวหน้าคณะวิชาวิทยาศาสตร์ รองอธิการฝ่ายกิจการนักศึกษา รองอธิการฝ่ายวิชาการ และรองอธิการฝ่ายบริหาร โดยใช้ประชากรทั้งหมดรวมประชากรในกลุ่มนี้ จำนวน 54 คน

2. กลุ่มอาจารย์ผู้สอน สำหรับกลุ่มนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยยึดเกณฑ์สาขาที่สอน ซึ่งตรงกับวัฒนธรรมทั้ง 5 สาขา คือ สังคมมนุษยศาสตร์ สังขาคิลปะ สาขาการช่างฝีมือ สาขาคหกรรมศาสตร์ และสาขากีฬาและนันทนาการ โดยสุ่มเฉพาะสาขาละ 3 คน รวมประชากรในกลุ่มนี้ จำนวน 135 คน

3. กลุ่มคณะกรรมการประจำศูนย์วัฒนธรรมที่ตั้งอยู่ในวิทยาลัยครูแต่ละแห่ง ทั้งระดับหัวหน้าฝ่ายขึ้นไป ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายวิจัยและพัฒนาวัฒนธรรม หัวหน้าฝ่ายวัฒนธรรมสัมพันธ์ หัวหน้าฝ่ายฝึกอบรม หัวหน้าฝ่ายหอวัฒนธรรม หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมและเผยแพร่ วัฒนธรรม เจ้าหน้าที่ศูนย์วัฒนธรรม รองประธานศูนย์วัฒนธรรม และประธานศูนย์วัฒนธรรม โดยใช้ประชากรทั้งหมดรวมประชากรในกลุ่มนี้จำนวน 72 คน

จากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม รวมประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ทั้งสิ้น จำนวน 261 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษารังนี้ ผู้วิจัยมีขั้นตอนและวิธีการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ความเป็นมาทางล้านวัฒนธรรม นโยบายวัฒนธรรมของชาติ ของกระทรวงศึกษาธิการ ของกรมการฝึกหัดครู และศึกษาทางรายละเอียดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ วิทยาลัยครู โดยเฉพาะในค่านิยมและบทบาทของวิทยาลัยครู และประวัติความเป็นมาของชาติ ไทย วัฒนธรรมนิยม และประเพณีไทยจากบทความ เอกสาร ตำรา และผลงานที่เกี่ยวข้อง กับวัฒนธรรม อาทิเช่น รายงานการวิจัยเรื่อง บทบาทและผลการปฏิบัติงานของศูนย์ส่งเสริม และพัฒนาวัฒนธรรมในการเผยแพร่ พิธีผู้ พัฒนาความคิด จิตใจ และส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ของประชาชนในชนบท ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ บำรุง สุขพรรณ และการทดลองการถ่ายทอด มรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่นแก่เด็กวัยรุ่นในจังหวัดนครราชสีมาของ อุบลวรรณา ภวกันันท์ เป็นต้น เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

2. สร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ขึ้น โดยให้ครอบคลุมถึงลักษณะการดำเนิน บทบาททางล้านวัฒนธรรม ตามนโยบายทางวัฒนธรรมของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ซึ่งได้แก่ ลักษณะของการส่งเสริม เผยแพร่ พิธีผู้ ปลุกฝัง และจรรโลงรักษา โดยสร้างเป็น แบบวัดเรียงลำดับความสำคัญ และแบบมาตราส่วนประเมิน (rating scale) 4 ช่อง ซึ่ง ครอบคลุมลักษณะการดำเนินบทบาททางวัฒนธรรมดังกล่าวมาแล้ว สำหรับแบบสัมภาษณ์นั้นเป็น แบบบันทึกข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์

3. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 7 ท่าน ได้ ตรวจสอบความตรงในเนื้อหา (Content Validity) และพิจารณาให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อการปรับปรุง ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิ 7 ท่าน ประกอบด้วย

- 1) อาจารย์ ระนอม แก้วกำเนิด อธิบดีกรมการฝึกหัดครู กระทรวง ศึกษาธิการ
- 2) ศาสตราจารย์ ดร.พิทยา สายหู่ ผู้อำนวยการโครงการคณะศิลป กรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 3) รองศาสตราจารย์ ดร.เจดนา นาควัชระ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

- 4) รองศาสตราจารย์ ธนู บุญรัตพันธ์ ผู้อำนวยการศูนย์วัฒนธรรม
พินบ้านแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
- 5) ดร.วีระ บำรุงรักษา ผู้อำนวยการกองวิจัยและแผนงาน สำนักงาน
คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
- 6) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไพโรธ เลิศพิริยะกุล อธิการวิทยาลัยครู
จันทบุรี จังหวัดจันทบุรี
- 7) ศาสตราจารย์ กระแส มาลัยภรณ์ ผู้อำนวยการโครงการวัฒนธรรม
ดีเยี่ยม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ จำนวนการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว
มาพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิร่วมกับอาจารย์พี่เลี้ยง

5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับ
กลุ่มผู้บริหาร อาจารย์ และคณะกรรมการศูนย์ ในวิทยาลัยครูเพชรบุรี จำนวน 30 ท่าน
เสร็จแล้วนำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วมาหาค่าความเที่ยง (reliability) โดยใช้สูตร
สัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient of Alpha) โดยมีสูตรดังนี้¹

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right\}$$

เมื่อ r_{tt} ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n จำนวนข้อในแบบทดสอบ

S_i ความแปรปรวนของ ข้อสอบแต่ละข้อ

S_x^2 ความแปรปรวนของ ข้อสอบทั้งหมด

---

¹ บุญธรรม กิจปรำภาบริษัท, ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ทางทุนส่วนจำกัด
การพิมพ์ พระนคร: กรุงเทพฯ: 2524, หน้า 134.

จากการแทนค่าในสูตร โคคาตามเทียงของแบบสอบถาม = .901051

6. ต่อจากนั้น ผู้วิจัยนำผลจากการทดลองใช้แบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ โดยเฉพาะในภาษาไทย จนกระทั่งได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ สำหรับนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ลักษณะของ เครื่องมือที่ใช้ในการ เก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการ เก็บข้อมูลมี 2 แบบ คือ

1. แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยอาศัยแนวนโยบายทางวัฒนธรรมและข้อมูลทางวัฒนธรรม เป็นพื้นฐานของการ สร้างแบบสอบถามนี้ และแก้ไขความกำเริบนำของผู้เชี่ยวชาญทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย ซึ่งแบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นในสถานลักษณะงานและวิธีดำเนินงาน การจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมของ วิทยาลัยของผู้ตอบ

ตอนที่ 3 เป็นความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมของวิทยาลัยของผู้ตอบ

ตอนที่ 4 เป็นปัญหาหรืออุปสรรคในการแสดงบทบาททางวัฒนธรรมของวิทยาลัยของผู้ตอบ

2. แบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยอาศัยข้อมูล แนวนโยบาย หลักการ และข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ เช่นเดียวกับที่กล่าวมาแล้วในข้อ 1 และแบบสัมภาษณ์นี้จะใช้เฉพาะกับผู้บริหารในวิทยาลัยครู และศูนย์วัฒนธรรมในวิทยาลัยครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้กำหนดไว้ว่า ต้องสัมภาษณ์ ขึ้นเพื่อให้เกิดข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น ซึ่งแบบสัมภาษณ์มี 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมทางวัฒนธรรม

ในวิทยาลัยของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งสี่คน

คนที่ 3 เป็นปัญหาและอุปสรรคในคนต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานของวิทยาลัยของผู้ให้สัมภาษณ์

การรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ผู้วิจัยเดินทางไปแจกและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง สำหรับวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ว่าจะต้องออกไปสัมภาษณ์ด้วย ซึ่งได้แก่
  - 1.1 วิทยาลัยครูกาญจนบุรี
  - 1.2 วิทยาลัยครูเพชรบุรี
  - 1.3 วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช
  - 1.4 วิทยาลัยครูสงขลา
  - 1.5 วิทยาลัยครูยะลา
2. ส่งแบบสอบถามไปโดยทางไปรษณีย์ โดยผ่านแผนกธุรการของสำนักงานธิการของวิทยาลัยครู สำหรับวิทยาลัยครูที่นอกเหนือไปจากที่จะต้องไปสัมภาษณ์ด้วย ซึ่งได้แก่
  - 2.1 วิทยาลัยครูน. รปฐม
  - 2.2 วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง
  - 2.3 วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี
  - 2.4 วิทยาลัยครูภูเก็ต

ผลจากการที่ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปแจกให้ผู้ตอบแบบสอบถามตามกลุ่มตัวอย่างในวิทยาลัยครูทั้ง 9 แห่ง โดยการไปแจก และเก็บด้วยตนเองบ้าง และส่งทางไปรษณีย์บ้าง จากแบบสอบถามทั้งหมด 261 ฉบับ ได้รับคืน 205 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 78.54 ของแบบสอบถามทั้งหมด

ส่วนแบบสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยได้เดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยการนัดแนะวันเวลาดังนั้น ทางไปรษณีย์ และโทรศัพท์ทางไกลล่วงหน้าไว้ก่อน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลที่เกี่ยวกับสถานการณ์ส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ แลหาการ ร้อยละของ แต่ละรายการ แลนำเสนอในรูปของ ตารางประเภท ความเรียง
2. ข้อมูลที่เกี่ยวกับลักษณะและวิธีการดำเนินการทาง กำนันวัฒนธรรม วิเคราะห์ โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้
  - 1) แจกแจงความถี่ แลหาค่า นำหนักของแต่ละ รายการ
  - 2) หา $\bar{X}$ จากผลคูณของค่าความถี่ และน้ำหนัก
  - 3) จัดลำดับค่า ความสำคัญใหม่ตามผลของ $\bar{X}$ ที่ได้
3. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นใน การนำ ำปฏิกร รมทางวัฒนธรรม และข้อมูล เกี่ยวกับความคิดเห็นใน การอุปกรรคและปัญหาในการนำ ำเนินการทาง กำนันวัฒนธรรม ซึ่งมีลักษณะ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) หาค่าความเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อ รายหมวด และรายตอน ซึ่งจากการ คำนวณค่าเฉลี่ยดังกล่าว ผู้วิจัยได้ตั้ง เกณฑ์ในการคิหน้าหนักของแต่ละ วงของความ คิดเห็นไว้ดังนี้

3.51 – 4.00	ดีมาก	มากที่สุด
2.51 – 3.50	ดี	ค่อนข้างมาก
1.51 – 2.50	พอ	ค่อนข้างน้อย
1.00 – 1.50	น้อย	น้อยที่สุด
4. ส่วนแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำมาประมวลเข้าด้วยกัน แลนำเสนอในรูปของ ความเรียง

1. หาค่าร้อยละ ดังนี้

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่าง}}{\text{จำนวนประชากร}} \times 100$$

2. ใช้ค่าสถิติวิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3. ใช้ค่าสถิติวิเคราะห์ โดยการหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง